

Θεματική ενότητα – πεδίο: Α.1.1.β.2.1: Η χωροταξική ένταξη της περιφέρειας στον εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνή χώρο – Πρότυπο Χωρικής Ανάπτυξης

Α/α	Πεδίο–σημείο αξιολόγησης της εφαρμογής κατεύθυνσης(εων) ΠΠΧΣΑΑ	Βαθμός αξιολόγησης σημαντικότητας – συνάφειας κατεύθυνσης	Βαθμός αξιολόγησης εφαρμογής της κατεύθυνσης	Διαφορές-αποκλίσεις που προκύπτουν από νεώτερα στοιχεία	Παρατηρήσεις / σημειώσεις / σχόλια ως προς την αξιολόγηση και τις ερμηνείες των αποκλίσεων από τις κατευθύνσεις του ΠΠΧΣΑΑ
1.	Αναβάθμιση της ευρωπαϊκής (διεθνούς) ακτινοβολίας της Περιφέρειας	3	1+	Σχετική στασιμότητα στην θέση της Π.Δ.Ε. μεταξύ των περιφερειών της Ε.Ε. σε ό,τι αφορά το κ.κ. ΑΕΠ, σε ΜΑΔ (σε ποσοστό EU27=100, βρίσκεται στην 26 ^η θέση με 72,8 μονάδες μεταξύ των 84 περιφερειών του στόχου «σύγκλιση» με το χαμηλότερο ΑΕΠ ανά κάτοικο), και άλλους αναπτυξιακούς δείκτες, χαμηλό επίπεδο ανταγωνιστικότητας, διαρθρωτικά προβλήματα αγοράς εργασίας, ελλείψεις σε βασικές υποδομές.	<p>Η Περιφέρεια ανήκει στον Αμιγή στόχο 1 – Σύγκλιση, παρουσιάζει δηλαδή ΑΕΠ μικρότερο του 75% του μέσου κοινοτικού όρου. Βρίσκεται, επιπλέον, στην προτελευταία θέση μεταξύ των Ελληνικών Περιφερειών (12^η).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Συνάφεια με τις κατευθύνσεις του Γ.Π.Χ.Σ.Α.Α., τις προτεραιότητες του ΕΣΠΑ 2007-2013, τον Γενικό Αναπτυξιακό Στόχο του ΠΕΠ Δυτική Ελλάδα, Πελοποννήσου, Ιονίων Νήσων.
2.	Αναβάθμιση της Περιφέρειας ως νότιας δυτικής πύλης της χώρας ως προς την Κεντρική Μεσόγειο και την Ε.Ε. Κεντρικός πόλος στον αναπτυξιακό άξονα Αδριατικής - Ιονίου	2	2	<p>Ο Δυτικός Σιδηροδρομικός Άξονας βρίσκεται υπό μελέτη. Μεγάλες καθυστερήσεις στην κατασκευή και στη σύνδεση της Ιόνιας οδού με Εγνατία, το τμήμα της Ολύμπιας Οδού Πάτρα-Πύργος, δεν έχει ξεκινήσει ούτε το εμπορικό τμήμα του λιμανιού της Πάτρας.</p> <p>Δεν έχει ολοκληρωθεί η οδική σύνδεση της ΝΑΒΙΠΕ με την Ιόνια οδό και δεν έχει ξεκινήσει η σιδηροδρομική σύνδεση της</p> <p>Διαφοροποιήσεις: Πολύ χαμηλό επίπεδο οικονομικής δραστηριότητας - χαμηλό κ.κ. ΑΕΠ.</p>	<p>Εκτός από τις μεγάλες καθυστερήσεις στη λειτουργία των νέων αναπτυξιακών αξόνων, δεν έχουν ολοκληρωθεί τα έργα στο νέο λιμάνι Πατρών. Είναι επείγουσα η σιδηροδρομική σύνδεση του λιμανιού με τον σιδηροδρομικό άξονα ΠΑΘΕ. Είναι ακόμα χαμηλή η λειτουργία του λιμανιού της ΝΑΒΙΠΕ Αστακού, και υπάρχουν ζητήματα οδικής και σιδηροδρομικής σύνδεσης.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Συνάφεια με τις κατευθύνσεις του Γ.Π.Χ.Σ.Α.Α. την πολιτική συνοχής της Ε.Ε., τις προτεραιότητες του ΕΣΠΑ 2007-2013, τις προτεραιότητες της Εθνικής Λιμενικής Πολιτικής, τις βασικές κατευθύνσεις της πολιτικής του ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας, Πελοποννήσου, Ιονίων Νήσων. • Διάκριση- ιεράρχηση στο προτεινόμενο σιδηροδρομικό δίκτυο που αφορά την περιφέρεια. Δύο αεροδρόμια στην Δυτική Ελλάδα Άραξος και Ανδραβίδα στο ΓΠΧΣΑΑ.
3.	Κόμβος συνδυασμένων μεταφορών, εμπορευματικός, διαμετακομιστικός – επικοινωνιακός κόμβος	3	2-	<p>Καθυστερήσεις – αρνητικά στοιχεία: Δεν υπάρχει ούτε ως χωροθέτηση εμπορευματικό κέντρο στην ευρύτερη περιοχή του λιμένα της Πάτρας, ούτε έχουν ξεκινήσει τα έργα του εμπορευματικού τμήματος του λιμένα. Εκκρεμεί η σύνδεση του νέου λιμένα με την σιδηροδρομική γραμμή Αθήνα-Πάτρα (το τμήμα Ροδοδάφνη-Πάτρα δεν έχει κατασκευασθεί), καθώς και η σιδηροδρομική σύνδεση της ΒΙΠΕ Πατρών</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Συνάφεια – Θετικά στοιχεία: με τις κατευθύνσεις του Γ.Π.Χ.Σ.Α.Α., των ΕΠΧΣΑΑ για τη βιομηχανία και τον τουρισμό, του Εθνικού Σχεδίου Μεταφορών, του ΕΣΠΑ 2007-2013, της Εθνικής Λιμενικής Πολιτικής, του ΠΕΠ Δ.Ε., Πελ. και Ιονίων Νήσων και του Τριετούς Ε.Π. 2012-2014.

4.	Αναβάθμισή της ως διεθνούς πολιτιστικού προορισμού (Αρχαία Ολυμπία – Ήλιδα) σε δικτύωση με άλλους σημαντικούς προορισμούς (Επίδαυρος, Δελφοί, Δωδώνη)	3	2	<p>Καθυστερήσεις- διαφοροποιήσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ανάδειξη, αξιοποίηση της Αρχαίας Ολυμπίας: Βελτίωση οδικής Προσβασιμότητας της Αρχ. Ολυμπίας (από Κατάκολο), Κέντρο του Αρχαίου Ελληνικού και Σύγχρονου Αθλητισμού, Συνεδριακό Κέντρο, Ανάπτυξη των Υπηρεσιών και Κέντρο Πληροφόρησης με Ψηφιακό Μουσείο, Μουσείο της Αρχαίας Ελληνικής Τεχνολογίας - Πλανητάριο στον Πύργο και Ειδικά Πάρκα στην Ηλεία και την Αιτωλοακαρνανία, γήπεδο γκολφ στην Ηλεία <p>Μη αξιοποίηση ιαματικών πηγών Καϊάφα.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Βραχυπρόθεσμη η θετική επιρροή των Ολυμπιακών Αγώνων στην ΠΔΕ. • Ελλιπέστατη αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της ΠΔΕ στους διεθνούς σημασίας φυσικούς και πολιτιστικούς πόρους και υστέρηση στην ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού (αρχαιολογικού, συνεδριακού, πολιτιστικού κλπ). • Συνάφεια – Θετικά στοιχεία: με τις κατευθύνσεις του Γ.Π.Χ.Σ.Α.Α., του ΕΠΧΣΑΑ για τον τουρισμό, του ΕΣΠΑ 2007-2013, του Ε.Π. Ψηφιακή Σύγκλιση, του ΠΕΠ Δ.Ε., Πελ. και Ιονίων Νήσων και του Τριετές Ε.Π. 2012-2014. Ανάπτυξη της κίνησης του λιμανιού Κατακόλου σε κρουαζιερόπλοια, Μικρή αύξηση ξένων τουριστών στην ΠΔΕ (η μεγαλύτερη στην Ηλεία) Πάτρα – Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης το 2006. Διεθνές Εκθεσιακό και Συνεδριακό κέντρο Πατρών. Εκθεσιακό Κέντρο Αντιρρίου
5.	Αναβάθμιση του εθνικού ρόλου της περιφέρειας ως περιοχής σύγκλισης του Κεντρικού και του Δυτικού αναπτυξιακού άξονα της χώρας	3	1+	<p>Θετικά:</p> <p>Λειτουργία ζεύξη Ρίου Αντιρρίου, παράκαμψης Αγρινίου, μεγάλης περιμετρικής Πάτρας</p> <p>Καθυστερήσεις:</p> <p>ΕΣΠΑ 2007-2013: τα έργα έχουν ενταχθεί με ορίζοντα ολοκλήρωσης το τέλος του 2015 αλλά βρίσκονται σε στασιμότητα: Κατασκευή του αυτοκινητόδρομου ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟΣ, Κατασκευή του αυτοκινητόδρομου Ιόνια Οδός, Ολοκλήρωση συνδέσεων αυτοκινητοδρόμου ΠΑΘΕ με το λιμάνι και την πόλη της Πάτρας, Οδική Σύνδεση της περιοχής Ακτίου με το Δυτικό Άξονα Βορρά – Νότου, Νέος Λιμένας Πατρών, Κατασκευή νέας διπλής σιδηροδρομικής γραμμής Αθήνας (ΣΚΑ) – Πάτρας στο τμήμα Διακοφτό – Ροδοδάφνη</p>	<p>Χρηματοδοτικά προβλήματα που δημιουργούν μεγάλες καθυστερήσεις στα έργα και στις δράσεις λειτουργίας των δύο αναπτυξιακών αξόνων.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Παρά την απόλυτη συνέργεια των κατευθύνσεων του Π.Π.Χ.Σ.Α.Α., του Ε.Π.Χ.Σ.Α.Α. για τη βιομηχανία, του Εθνικού Προγράμματος Μεταφορών συνεχίζει η στασιμότητα της λειτουργίας των αξόνων.
6.	Αναβάθμιση των αναπτυξιακών πόλων-κέντρων ανάπτυξης με παράλληλη ενδοπεριφερειακή σύγκλιση και πολυκεντρική χωρική οργάνωση	3	1	<p>Αποκλίσεις – διαφορές :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Πλήρης ανατροπή της κατεύθυνσης για ενδοπεριφερειακή σύγκλιση μεταξύ των 3 Π.Ε. Μεγαλύτερη απόκλιση της Ηλείας και Αιτ/νίας στο κ.κ. ΑΕΠ από την Αχαΐα, απ' ότι πριν το 2003 • Μεγαλύτερο άνοιγμα της ψαλίδας για τους δήμους που είναι πιο απομακρυσμένοι από τους υπάρχοντες αναπτυξιακούς άξονες, σε σχέση με τα δίπολα Αγρίνιο-Μεσολόγγι και Πύργο-Αμαλιάδα 	<ul style="list-style-type: none"> • Συνάφεια της συγκεκριμένης κατεύθυνσης με τις αντίστοιχες του ΓΠΧΣΑΑ, της πολιτικής της Ε.Ε. για οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή, την πολιτική «Ευρώπη-2020», την εδαφική ατζέντα 2020, το ΕΣΠΑ 2007-2013, το ΠΕΠ της Δ.Ε., Πελοποννήσου, Ιονίων Νήσων 2007-2013, το 3ετές Ε.Π. της ΠΔΕ (2012-2014) • Η κύρια ερμηνεία των μεγάλων αποκλίσεων της υπάρχουσας κατάστασης από την κατεύθυνση για

				<ul style="list-style-type: none"> Μεγέθυνση του αναπτυξιακού πόλου της ευρύτερης περιοχής της Πάτρας σε σχέση με την σχετική στασιμότητα των άλλων δύο αναπτυξιακών πόλων: Αγρίνιο-Μεσολόγγι-Αστακός (Πλατυγιάλι-NABIΠΕ) και Πύργος/Κατάκολο-Αμαλιάδα-Αρχαία Ολυμπία/Αρχαία Ηλιδα 	<p>«ενδοπεριφερειακή σύγκλιση και ισορροπία» του ΠΠΧΣΑΑ είναι σκόπιμο να αναζητηθεί στο γεγονός ότι οι νέοι αναπτυξιακοί άξονες που έχουν καθυστερήσει περισσότερο να ενεργοποιηθούν (λόγω καθυστέρησης των έργων) είναι αυτοί που αφορούν κυρίως στην ανάπτυξη των δύο λιγότερο ανεπτυγμένων Π.Ε. (Αιτ/νία, Ηλεία). Η ερμηνεία αυτή επιβεβαιώνεται από την διαπίστωση ότι και μέσα στις δύο αυτές Π.Ε. αυτές που αποκλίνουν ακόμη περισσότερο με αρνητικό πρόσημο είναι οι πιο απομακρυσμένες από υπάρχοντες άξονες (ορεινές περιοχές, η βόρεια και Β.Δ. Αιτ/νία, ορεινή Ηλεία).</p>
7.	Ανάπτυξη προηγμένων υπηρεσιών στην έρευνα και τις νέες τεχνολογίες με εστία το Επιστημονικό Πάρκο Πατρών και το Πανεπιστήμιο	3	2+	<p>Ολοκλήρωση έργων Γ ΚΠΣ: <u>Στο σύνολο της χώρας:</u> Έχουν ολοκληρωθεί μια σειρά έργων και προγραμμάτων για ανάπτυξη ερευνητικών υποδομών, δικτύων και καινοτομικών ενεργειών. <u>Κ.Π. INTERREG III A ΕΛΛΑΔΑ – ΙΤΑΛΙΑ:</u> Συνεργασία για την έρευνα, την ανάπτυξη και τη μεταφορά τεχνολογίας <u>ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας:</u> Πρόγραμμα Ανάπτυξης Βιομηχανικής Έρευνας και Τεχνολογίας σε Νέες Επιχειρήσεις (ΠΑΒΕΤ-ΝΕ) Έργα ενταγμένα στο ΕΣΠΑ και τα Ε.Π.: Ενίσχυση επιχειρήσεων για την υλοποίηση επενδύσεων στον τομέα του ψηφιακού ευρυζωνικού περιεχομένου (Digi Content), τέλος 2012, Ενίσχυση επιχειρήσεων λιανεμπορίου για την υλοποίηση ψηφιακών επενδύσεων (Digi Retail), τέλος 2013, Νέα κτίρια του ΙΤΥ Πάτρας, τέλος 2015, ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ 2011 Πρόγραμμα JEREMIE, Ενίσχυση βασικής και εφαρμοσμένης έρευνας (Πρόγραμμα ΘΑΛΗΣ), Τέλος 2015), Καθυστερήσεις – αρνητικά στοιχεία: α) αργός ρυθμός ενσωμάτωσης ΤΠΕ από Περιφερειακή και τοπική διοίκηση, β) ανισότητα διείσδυσης ΤΠΕ μεταξύ Π.Ε. Αχαΐας και υπολοίπων Π.Ε., γ) ελλιπής διάχυση των αποτελεσμάτων των ερευνητικών προγραμμάτων στην παραγωγική διαδικασία.</p>	<p>Η ΠΔΕ διαθέτει σημαντικούς φορείς γνώσης που αποτελούν βασικούς πυρήνες παραγωγής αλλά και διάθεσης τεχνολογίας στις ΤΠΕ (ακαδημαϊκά και ερευνητικά ιδρύματα), σημαντικό αριθμό δομών κατάρτισης σε Νέες Τεχνολογίες και υψηλά ποσοστά εκπαίδευσης πληθυσμού (σε όλες τις βαθμίδες). Σε σύγκριση όμως με τις ανεπτυγμένες τεχνολογικές υποδομές και τις δαπάνες που γίνονται τα τελευταία 10 χρόνια για έρευνα και καινοτομία, ο τομέας της έρευνας δεν παρουσιάζει την αναμενόμενη δράση και αποτελεσματικότητα</p> <ul style="list-style-type: none"> Συνάφεια – Θετικά στοιχεία: με τις κατευθύνσεις του Γ.Π.Χ.Σ.Α.Α., του ΕΣΠΑ 2007-2013, της Ψηφιακής Στρατηγικής 2006-2013, του ΠΕΠ Δ.Ε., Πελ. και Ιονίων Νήσων και του Τριετούς Ε.Π. 2012-2014.

Χρησιμοποιούνται οι ακόλουθοι δείκτες:

Βαθμός σημαντικότητας της κατεύθυνσης και συνάφειας της με εθνικές / πολιτικές / προγράμματα της περιφέρειας: 1 (μικρή συνάφεια), 2 (μέτρια συνάφεια), 3 (μεγάλος – υψηλός βαθμός συνάφειας)

Βαθμός αξιολόγησης της εφαρμογής της κατεύθυνσης: 1 (μηδενικός - μικρός), 2 (μέτριος), 3 (ικανοποιητικός), 4 (υψηλός)

